

Bardu/Salangen interkommunale skadefellingslag
v/Bardu kommune
Postboks 401
9365 Bardu

Tillatelse til skadefelling av bjørn – Bardu kommune

Fylkesmannen i Troms viser til at Statens naturoppsyn har dokumentert seks søyer tatt av bjørn innen et lite område i Bardu kommune. Tapene skjedde natt til 9.6.2018. Da to søyer var undersøkt av Statens naturoppsyn, og disse var dokumentert tatt av bjørn, fattet Fylkesmannen den 9.6. vedtak om skadefellingstillatelse på bjørn. Dette ble formidlet per telefon til Bardu/Salangen interkommunale skadefellingslag. Her følger formelt vedtak i saken.

– Vedtak –

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen fellingstillatelse på én bjørn B-området for bjørn i Bardu kommune. Tillatelsen er knyttet til skadegjørende bjørn. Bjørnebinne med unge/r, og binnens unge/r er unntatt fra fellingstillatelsen. Skadefellingstillatelsen gjelder fra og med 9.6. til og med 18.6. og innenfor nærmer angitte vilkår.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 samt rovviltforskriften § 18 tredje ledd. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen i Troms jf. forvaltningsloven § 32.

Fylkesmannens vurdering

For informasjon om rammer, målsettinger og organisering i forvaltning av rovvilt, se forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, kapittel 3.

Natt til lørdag 9.6. gikk alarmen hos sju radiobjeller på søyer i en sauebesetning i Bardu kommune. Da to av disse var undersøkt av Statens naturoppsyn og dødsårsak var dokumentert bjørn, ga Fylkesmannen i Troms skadefellingstillatelse på bjørnen. Dette for å avverge videre saueta i området.

Situasjonen ses i sammenheng med store tap til bjørn i området flere år tidligere. Fylkesmannens erfaring er at det ikke har vært tilfredsstillende løsning med andre tapsforebyggende tiltak. Det er tidlig i beitesesongen, sankning av dyrene anses ikke som en tilfredsstillende løsning.

Jf. rovviltforliket av 2011 skal det være en tydelig differensiert rovviltforvaltning. Det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein. Området der det nå er tap av sau til bjørn, er et viktig beiteområde for sau, og i forvaltningsplan for rovvilt i regionen er dette et B-område for bjørn. Her skal beitedyr gis tydelig prioritet fremfor bjørn. Fylkesmannen har lagt vesentlig vekt på at det av rovviltforliket 2011 fremgår at uttak av dyr som gjør skade på beitedyr i prioriterte beiteområder skal gjøres raskt, og at i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn tidligere bidra til å effektivisere slikt uttak.

Etter naturmangfoldloven § 1 og § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt, og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid veies opp mot andre viktige samfunnsinteresser jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Det er et bestandsmål om 6 ynglende bjørn i region 8 (Troms og Finnmark). Bestandsmålet er ikke oppfylt, vi hadde i 2017 bare ca. 2 ynglende bjørn i regionen. Vi vurderer likevel at uttak av en skadevoldende bjørn ikke vil redusere artens overlevelse i Troms, eller redusere muligheten for å oppnå bestandsmålet i fremtiden. Vi legger vekt på at sauenæring er en viktig samfunnsinteresse, og at tillatelsen til skadefelling gjelder B-området for bjørn i Bardu, mens ambisjonen til forvaltningsplanen er at bestandsmålet skal oppfylles i A-området. Vi har satt vilkår om at binner med unge/r unntatt fra fellingstillatelsen.

Miljødirektoratet har i brev av 1.6.2018, tildelt en kvote for betinga skadefelling av brunbjørn på tre dyr til fylkesmennene i rovviltregionene 6, 7 og 8 for 2018. Per 11.6.2018 er det én bjørn igjen av denne kvoten. Vi mener aktuelt skadebilde, og potensiale for mer skade på sau i området, gjør at myndigheten til skadefellingstillatelse kan benyttes i denne situasjonen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Det er god kunnskap om bjørnebestanden i Skandinavia, mye er samlet i rapport 2010 – 3 fra Det skandinaviske bjørneprosjektet: *Bjørnens status og økologi i Skandinavia*. Overvåkingen skjer gjennom Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt. Vi vurderer at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte en beslutning i denne saken jf. § 8. Førre var prinsippet (§9) kommer derfor ikke til anvendelse. Vi vurderer også at ett uttak av en skadevoldende bjørn ikke vil medføre en økt samlet belastning som vil true bjørnens overlevelse i overlevelse i Troms. Vi har unntatt binner med unger fra fellingstillatelsen for å unngå tap av ynglende individer i tråd med § 12.

Konklusjon

Det er dokumentert tap av seks sau til bjørn natt til 9.6.2018 i et område som er et prioritert beiteområde for sau i forvaltningsplan for rovvilt i region 8. Skadene har skjedd tidlig i beitesesongen, og det er mange dyr på beite i dette, og i nærliggende områder. Det er derfor potensiale for store tap i et prioritert beiteområde for sau.

Fylkesmannen har lagt til grunn at uttak av en skadegjørende bjørn ikke vil true bestandens overlevelse i Troms, og lagt vekt på føringer i rovviltforliket 2011 og forvaltningsplan for

rovvilt i region 8, om at uttak av dyr som gjør skade på beitedyr i prioriterte beiteområder skal gjøres raskt.

Rammer for skadefellingen

Skadefellingen administreres av Bardu kommune som fungerer som regnskapsførende enhet for fellingslaget i forbindelse med utbetalingene. Fylkesmannen gir en øvre økonomisk ramme for skadefellingsforsøket begrenset til 12 personer og 10 dager og en døgnsum på 1600 kroner per døgn og person. Dette blir en øvre økonomisk ramme på **kr. 192 000,- kroner**. I tillegg vil feriepenger og arbeidsgiveravgift bli dekket av Fylkesmannen. Det skal ikke brukes ressurser dersom vanskelige forhold gjør at en svært lite trolig vil lykkes med oppdraget. Skadefellingsleder sender inn til kommunen, samlet for hele skadefellingslaget krav om godtgjøring ved fellingsforsøk og krav om dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner. Kravene fra hver deltager må inneholde navn, adresse, postnr, poststed og bankkonto, samt total sum som kreves refundert. Utleggskravet må ha dato og underskrift fra den som har hatt utleggene, og fra skadefellingsleder.

Godtgjøring ved fellingsforsøk

Kommunen kan utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøket. Deltagere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere. Utbetalingen må ikke overskride de rammer som fremgår av vedtaket. Klima- og miljødepartementet har fastsatt en døgnsum på 1600 kroner per døgn per deltager. Kommunen kan betale ut godtgjøring inntil døgnsummen per deltager etter rapport fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring. Kommunens søknad om godtgjøring må inneholde timelister fra den enkelte deltager, underskrevet av den enkelte, og av skadefellingsleder. Innsats i 7,5 timer eller mer utløser full sum på 1600 kroner, innsats under 7,5 timer aktuelle døgn gir en utbetaling på 213,3 kroner per time. Godtgjøring skal kun gis for de dager av skadefellingsperioden der forsøk på skadefelling har pågått aktivt. Etter som det er krav til at fellingsleder blant annet organiserer fellingslaget, og utarbeider fellingsrapport og timelister, anses den tiden fellingsleder bruker på dette å være fellingsforsøk, derfor kan skadefellingsleder gis godtgjøring for dette. Kommunen kan velge å fordele midlene som Fylkesmannen tildeler på en annen måte.

For dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner:

Skadefellingsleder må samle inn og sende til administrerende kommune utleggskrav, ført på reiseregningsskjema og med kvitteringer stiftet på, fra alle deltagerne i skadefellingslaget.

Utgifter som dekkes er leie av hytte (kvittering for dokumentasjon), bompenger (kvittering for dokumentasjon). Bruk av bil dekkes etter statens kilometersatser. Det forutsettes at det sendes inn dokumentasjon på dette, dvs. start- og stoppested, tidspunkt og antall kilometer. Dette kan lettest gjøres ved å bruke statens reiseregningsskjema (bil), men annen «kjørebok» kan også benyttes.

Kost/matpenger, tapt arbeidsfortjeneste eller betaling/godtgjørelse for oppdraget dekkes ikke.

Dersom den samlede summen av direkte og dokumenterte utgifter overstiger 30 000 kroner vil Fylkesmannen fordele utbetalingene, prosentvis i forhold til totale krav, etter følgende metode:

Krav fra den enkelte: K
Sum alle utlegg: SU
Prosent av 30 000: %
Utbetalt til den enkelte: U

Der: $K/SU \cdot 100 = \%$ og $30\,000/100 \cdot \% = U$

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen

1. Følgende inngår i skadefellingslaget:

Bardu interkommunale skadefellingslag

2. Anbefalt sporingsekvipasje er Kjell Arne Henriksen. Dette forutsetter kommunikasjon mellom saueier, fellingsleder og sporingsekvipasjonen for å avgjøre om, og når det er aktuelt å starte forsøk på felling. Om fellingsleder får nye varsler om mulig døde dyr fra radiobjeller, vurderer fellingsleder om det er aktuelt å starte forsøk på felling under rådende forhold i samråd med sporingsekvipasjonen.

3) Fellingslagets størrelse må være slik at det sikres kommunikasjon mellom jegerne. Dette for å unngå at det felles flere dyr enn det fellingstillatelsen gjelder. Fellingsleder er ansvarlig for å gjøre dette brevet kjent for fellingslaget, samt å kontrollere at skyttere har oppfylt kravene om avlagt storviltprøve. Deltakerne i fellingsforsøket forplikter seg til å utøve fellingen på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Fylkesmannen gir dispensasjon fra viltlovens § 21 bokstav c, forutsatt at nødvendige tillatelser foreligger. Fellingslaget kan ikke utvides uten tillatelse fra Bardu kommune.

4. Avgrensning av fellingsområdet:

B-området for bjørn i Bardu kommune.

5. Når felling av bjørn har skjedd, skal dette omgående meldes til Fylkesmannen tlf. 77 64 20 00 dagtid (481 97 472 etter arbeidstid og helg), og til Statens naturoppsyn tlf. 994 37 644. Tid og sted for felling skal oppgis. Fellingsstedet skal påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet ber om det.

6. Ved felling skal det brukes våpen og ammunisjon som er godkjent for felling av elg, hjort og villrein. Anslagsenergi for ammunisjon med kulevekt mellom 9 og 10 gram skal være minst 2700 joule (275 kgm) på 100 meters avstand. For ammunisjon med kulevekt på 10 gram eller mer skal anslagsenergien være minst 2200 joule (225 kgm) målt på 100 meters avstand. Det skal benyttes ekspanderende prosjektil.

7. Bjørnebinne med unge/r og binnens unge/r er unntatt fra fellingstillatelsen.

8. Dersom rovvilt påskytes, men ikke gjenfinnes umiddelbart som dødt, skal fellingslaget gjennomføre skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk. Skadefellingsleder er ansvarlig for at skadefelling avsluttes slik at det alltid er tid for skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk før mørket vanskeliggjør dette, likeledes at det ikke løsnest skudd så tidlig på morgenen at skuddplassundersøkelse og innledende ettersøk vanskeliggjøres/må utsettes

på grunn av lysforholdene. Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet (tlf. 02800) skal varsles om påskytingen omgående. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk.

9. Felte dyr skal ivaretas og håndteres på en slik måte at skrotten ikke ødelegges eller forringes unødig. Felt dyr skal så raskt som mulig etter avtale bringes til nærmeste SNO kontor. Felte dyr tilhører viltfondet. Felt bjørn skal utvømmes, alle deler av dyret skal tas vare på. Indre organer må ikke kasseres. Felt bjørn må også flås slik at skinnen er helt – hode eller labber skal ikke kappes av. Skrotten av flådd bjørn henges opp i påvente av videre avklaring om håndtering. Avflådd hode og labber skal heller ikke kappes av skrotten.

10. Fylkesmannen vurderer fortløpende situasjonen, og kan på eget initiativ oppheve denne tillatelsen.

Med hilsen

Heidi-Marie Gabler
Fung. miljøverndirektør

Andreas Vikan Røsæg
Fung. fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672, Torgarden	7485	TRONDHEIM
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim

Tenk miljø – velg digital postkasse fra Digipost eller e-Boks på www.norge.no